

il-fatturi kollha rizzultanti fiz-żmien li ngħata l-parir, il-credit-rating tal-bond, l-andament kummerċjali tal-kumpannija li ħarġet il-bond, u l-prezz tal-bond innifsu kienu juru li l-investment ma kienx wieħed tajjeb – il-parir tar-rappreżentata tas-soċjetà appellanta ma jistax jitqies li kien wieħed għaqli, maħsub sew u mogħti fl-aħjar interess tal-klijent

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-14 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 36/2019 LM

(1) Gaetano Mercieca (K.I. nru 0890849M)
(2) Carmen Mercieca (K.I. nru 0209751(M))
("l-appellati")

vs.

Crystal Finance Investments Ltd (C 26761)
("l-appellanta")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetà intimata **Crystal Finance Investments Ltd** [minn issa 'l quddiem "is-soċjetà appellanta"] mid-deċiżjoni

mogħtija fis-17 ta' April, 2019, fl-ismijiet fuq premissi, Numru tal-Każ 128/2017, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilmenti tar-rikorrenti **Gaetano Mercieca (K.I. nru 0890849(M))** u **Carmen Mercieca (K.I. nru 0209751(M))** [minn issa 'l quddiem "l-appellati"], billi ċaħad l-ilment dwar l-ewwel transazzjoni fin-*Norske* u l-investment fil-*Getgoods* u l-*MT-Energie*, filwaqt li laqa' l-ilment dwar it-tieni transazzjoni fin-*Norske* u ordna lis-soċjetà appellanta sabiex *ai termini* tas-subinċiż (iv) tal-para. (ċ) tas-subartikolu 26(3) tal-Kap 555 tħallas lill-appellati s-somma ta' erbat elef mitejn u sebgħa u sittin Euro u tlieta u disgħin ċenteżmu, (€4,267.93) bl-imgħax legali mid-data ta' dik id-deċiżjoni appellata sad-data tal-ħlas effettiv, b'dana li kull parti giet ikkundannata tħallas l-ispejjeż tagħha.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan l-appell jirrigwardaw it-telf li garrbu l-appellati mill-investment li huma għamlu fuq parir tas-soċjetà appellanta fil-*bond* dirett 7% *Global Notes: Norske Skogindustrier ASA:2007-26.6.17 Reg-S (SR Unsecured)* [minn issa 'l quddiem "*Norske*"], wara li huma kienu sofrew telf f'*bond* ieħor dirett 9.875% *Notes: Takko Luxemborg 2 S.C.A: 2013 – 15.04.19* [minn issa 'l quddiem "*Takko*"].¹

---

¹ Ara *Transaction Order a fol. 137.*

Mertu

3. L-appellati istitwew proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-prezentata ta' lment fil-konfront tas-soċjetà appellanta fid-19 ta' Settembru, 2017, fejn filwaqt li ddikjaraw li huma kienu investew bil-għan li jkollhom dħul addizzjonali mal-pensjoni, qalu li huma kienu ġew infurmati tard wisq li l-investimenti tagħhom kienu sejrin ħażin, filwaqt li huma qatt ma fehmu li tali investimenti setgħu wkoll ifallu u b'hekk huma jtilfu flushom. Stqarrew li huma kienu tilfu madwar €50,000 u għalhekk talbu sabiex is-soċjetà appellanta tiġi kkundannata tħallashom dak li tilfu.

4. Is-soċjetà appellanta wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwent: (a) l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeċiedi l-vertenza ta' bejn il-partijiet stante li skont l-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreements*, huma kienu ssottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta; (b) in-nullità tal-ilment *ai termini* tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu 789(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta; (ċ) l-ilment kien infondat kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt; (d) ma kienet taqbel xejn mal-allegazzjonijiet tal-appellati, li kienu ġew infurmati tajjeb dwar ir-riskju fejn setgħu wkoll jtilfu l-kapital jew parti minnu u huma kienu fehmu u ffirmaw għal dan; (e) it-telf seħħ riżultat ta' ċirkostanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom hija ma kellha jew ma seta' jkollha l-ebda kontroll; (f) l-appellati kienu għamli diversi investimenti sa mis-sena 2010 u ma setgħux jippretendu li s-soċjetà appellanta għandha tagħmel tajjeb għal investiment partikolari li jmur ħażin għal raġunijiet mhux previddibbli fil-mument meta sar l-investiment; (g) għall-kuntrarju għal dak allegat mill-appellati, kienu ntbagħtu *statements* regolari u l-appellat kien attenda diversi

laqgħat mal-*financial adviser* fejn darba biss ħadu l-parir li jifirxu l-investimenti *go funds*; (g) ma kienet teżisti l-ebda garanzija, u lanqas ma ngħatat għaliex ma setgħetx tingħata, li l-investment jagħti dak mistenni jew li jithallas lura l-kapital kif jimmatura; (ħ) is-socjetà appellanta dejjem imxiet mal-obbligi tagħha; (h) ma setgħetx tinzamm responsabbli fejn l-investment imur ħażin; u (i) ma kien hemm l-ebda rimedju kif mitlub għaliex l-ilment ma kienx wieħed ġustifikat.

Id-Deciżjoni Appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segwent i konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi l-ilment b’referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. Kap. 555, Art. 19(3)(b))

L-ilment imressaq mill-ilmentaturi jittratta telf li huma ġarrbu minn tliet investimenti - Getgoods.de AG, MT-Energie GmbH, u Norske Skogindustrier, li huma kellhom mal-Crystal Finance Investments Limited (‘il-provditur tas-servizz’).

L-ilmentaturi saħqu li l-għan tagħhom wara l-investimenti mal-provditur tas-servizz kien li jkollhom imgħax sabiex jgħinjom mal-pensjoni li huma kienu jirċievu, u għal dan dejjem qagħdu fuq il-pariri tal-istess provditur għaliex huma ma kinux jifhmu fl-investimenti. Huma jgħidu li qatt ma talbu li jsir xi investment high risk b’imgħax għoli, izda dejjem riedu investment bi dħul normali, kif fil-fatt irċewew għal numru ta’ xhur.

Minkejja li saħqu li qatt ma kienu jkunu infurmati kif sejjer l-andament fl-investimenti tagħhom, f’Awwissu 2013 ġew infurmati li kellhom xi investimenti li kienu sejr in tajjeb u jistgħu jinbiegħu u jinxtraw oħrajn bi qligħ għalihom. Izda, sussegwentement, f’Novembru 2013, reġgħu ġew ikkuntattjati mir-rappreżentant

tal-provditur tas-servizz sabiex jinfurmahom li dan l-istess investment, jġigifieri dak li huma għamli f'Awwissu 2013, kienu ser jintilfu peress li l-kumpannija Getgoods.de AG kienet falliet.

Huma stqarrew li dan kien xokk għalihom u, għalhekk, immedjatament talbu l-head office sabiex ma jibqgħux mal-istess rappreżentant għax ħassew li dan m'għamilx ir-riċerka neċessarja meta neħħihom minn investimenti li kienu qed irendu tajjeb u, eventwalment, tefagħhom f'kumpannija li fi ftit taż-żmien bdiet il-proċeduri ta' falliment. Minkejja li huma bdew jagħmlu kuntatt ma' rappreżentant ieħor tal-provditur tas-servizz, xorta baqgħu inkwetati li ser jitolbu l-flus kollha f'investimenti oħra li huma kellhom u, għalhekk, talbu sabiex jinbdew jingħalqu l-investimenti l-oħrajn li huma kellhom.

Apparti l-investment fil-Getgoods, l-ilmentaturi kellhom ukoll żewġ investimenti oħra li l-provditur tas-servizz ma ħax ħsieb, tant li ukoll tilfu l-flus li huma tefgħu fihom. Dawn kienu l-MT-Energie GmbH u Norske Skogindustrier, liema investimenti kellhom suppost jagħlqu fis-sena 2017, li iżda kien impossibbli li jneħħuhom minħabba li l-valur niżel ħafna.

L-ilmentaturi saħqu li għalkemm kienu infurmati li l-valur tal-investment jista' jitla' kif ukoll jinżel, dejjem intqal lilhom li meta jagħlaq l-investment fi żmien, huma xorta jjeħdu l-flus li jkunu oriġinarjament investew. Huma tennew ukoll li qatt ma ġew infurmati li l-flus jistgħu jintilfu għax il-kumpanniji jistgħu ifallu, u għaldaqstant, kawża tan-nuqqas ta' attenzjoni mill-provditur tas-servizz li wassal għal investment li sar ħażin, l-ilmentaturi tilfu l-flus.

Barra minn hekk, l-ilmentaturi indikaw li n-nuqqas ta' esperjenza tar-rappreżentant tal-provditur tas-servizz wasslet li ma ġewx infurmati meta l-investimenti kienu sejrjn ħażin u ġew, eventwalment, mgħarrfa dwar dan meta kien tard li jista' jsir xi ħaġa.

Għaldaqstant, l-ilmentaturi qed jitolbu li jingħataw lura s-somma ta' madwar €50,000 li huma tilfu.

Min-naħa tiegħu, il-provditur tas-servizz jgħid *li kien l-ilmentatur li ddeċieda li jinvesti flusu, għan-nom ta' martu ukoll, f'investimenti mal-istess provditur mingħajr ebda pressjoni filwaqt li kienu huma li riedu imgħax għoli avolja ġie spjegat lilhom li dan ifisser riskju ogħla.*

Il-provditur tas-servizz sostna ukoll li l-ilmentaturi kienu infurmati tajjeb dwar ir-riskju li anke jista' jitolbu l-kapital jew parti minnu, filwaqt li sostna li ma kien hemm l-ebda element ta' mis-selling.

Il-provditur tas-servizz qed jiċċad l-ilment imressaq a bażi tal-fatt li d-dannu jew telf li garrbu l-ilmentaturi, jekk seħħ, seħħ totalment bħala riżultat ta' ċirkustanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom il-provditur ma kellu l-ebda kontroll kif jidher ċar mill-komunikazzjonijiet ta' Getgoods.de, MT-Energie GmbH, u Norske Skogindustrier li ntbagħtu lill-ilmentaturi, u, għalhekk, huwa riżultat ta' Market u Credit Risk, riskju inerenti ta' kull investiment finanzjarju.

Barra minn hekk, kien ukoll każ ta' frodi interni ġo waħda mill-kumpanniji li ħarġet il-bond. Il-provditur tas-servizz indika ukoll li fil-ħin meta ngħata l-parir, il-bonds kienu jgħoddu jew suitable għall-ilmentaturi.

Il-provditur tas-servizz saħaq li l-ilmentaturi kienu ilhom jinvestu f'bonds u investimenti tal-istess tip mis-sena 2010 u, konvenjentament, m'humieq jikkunsidraw l-investimenti li saru mill-bidu tar-relazzjoni bejn il-partijiet. Tenna ukoll li l-ilmentatur dejjem insista li jinvesti go bonds li jħallsu aktar minn 6%, u jekk jista' jkun bi prezz anqas minn 100% sabiex jiggwadanja minn qligħ kapitali, kif fil-fatt ġara diversi drabi.

Il-provditur tas-servizz indika ukoll li hija gidba u anke kontradizzjoni meta qed jingħad li l-ilmentaturi ma kinux ikunu infurmati fuq kif sejjer l-andament tal-investimenti li huma kellhom, u dan minħabba li ntbagħtu statements regolari darbtejn fis-sena u l-ilmentatur kien ukoll attenda għal numru ta' laqgħat mal-financial advisor, bejn wieħed u ieħor kull sitt xhur, liema laqgħat huma ukoll dokumentati b'dak li ġie diskuss.

Intqal ukoll li diversi drabi ngħata parir lill-ilmentatur sabiex jinvesti ġo funds li, għalkemm jinvesti xorta ġo bonds, hemm firxa ikbar, iżda dan il-parir ma kienx aċċettat min-naħa tal-ilmentaturi, u dejjem għażlu li jinvestu ġo bonds diretti, b'imgħax għoli u kienu dejjem jippreferu li jekk jista' jkun il-prezz ikun f'livell inqas minn 100% sabiex jagħmlu gwadann minn fuq dan ukoll. Fil-fatt, il-parir li jifirxu ġo funds ħaduh darba biss, u l-bqija dejjem b'entuzjażmu investew go bonds diretti b'imgħax għoli li jaqbez is-6%, u mhux kif qed jgħidu fl-ilment li kienu qed ifittxu imgħax normali.

Il-provditur tas-servizz tenna ukoll li ma teżisti u lanqas ma ngħatat l-ebda garanzija awtomatika li investiment bħal dak jirrendi dak li kien minnu mistenni kif ukoll jitħallas lura l-kapital wara li jimmatura. Fuq kollox, il-provditur tas-servizz indika li meta wieħed iqis il-qligħ li l-ilmentaturi għamlu mill-investimenti, ma jirriżultax li sar telf iżda l-ilmentaturi fil-fatt għamlu qligħ, fejn jekk tittieħed stampa tat-telf u qligħ kapitali u dħul jirriżulta profitt nett ta' aktar minn erbgħa u tletin elf ewro (€34,594).

Fl-aħħar nett, il-provditur tas-servizz qal li kif l-ilmentaturi qed jaslu għall-figura ta' kumpens ta' ħamsin elf ewro (€50,000) m'huwiex ċar u, għalhekk, miċħud.

Analizi u Konsiderazzjonijiet Oħra

Ir-Relazzjoni tal-Ilmentaturi mal-Provditur tas-Servizz

Ir-relazzjoni tal-ilmentaturi mal-provditur tas-servizz tmur lura għas-sena 2010 meta l-ilmentatur, li kien jieħu ħsieb l-investimenti tiegħu u ta' martu, żar il-fergħa tal-provditur tas-servizz sabiex jinvesti.

Ġie komplut Confidential Client Fact Find for the Suitability Test (fn. 4 A fol. 114) datat 23 ta' Novembru 2010, li jindika li l-ilmentaturi ġew ikklassifikati bħala Retail Clients filwaqt li s-servizz mogħti lilhom kien dak ta' Investment Advice.

Minn dan il-Client Fact Find jirriżulta li l-għan tal-investment tal-ilmentaturi kien sabiex iżidu d-dħul tagħhom u jkabbru l-kapital. L-attitudni ta' riskju tagħhom giet ikklassifikata Medium/High.

Mis-sena 2010, l-ilmentaturi investew f'diversi bonds diretti, UBS funds, u anke bond portfolios ikkrejati mill-provditur tas-servizz, bl-ammonti investiti jkunu sostanzjali. Fil-maġġor parti tagħhom, l-ilmentaturi dejjem laħqu l-għan tal-investment tagħhom, għaliex appartu l-imgħaxijiet, huma kwazi dejjem għamlu qligħ kapitali, u ġieli anke f'perijodu relattivament qasir.

L-Investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-Ilment

L-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment huma 7% Global Notes: Norske Skogindustrier ASA: 2007 – 26.6.17; 7.75% Getgoods.de AG: 2012 – 2.10.17; u 8.75% MT-Energie GmbH: 2012 – 4.4.17, tliet bonds diretti fuq il-portafoll tal-ilmentaturi.

7% Global Notes: Norske Skogindustrier ASA: 2007 – 26.6.17

L-investment fin-Norske ġie mibjugħ lill-ilmentaturi permezz ta' żewġ transazzjonijiet – l-ewwel transazzjoni seħħet fis-sena 2010, meta l-ilmentaturi bdew ir-relazzjoni tagħhom mal-provditur tas-servizz, u t-tieni transazzjoni fis-sena 2015. L-ammont totali investit kien ta' €22,529.30 (fn. 5 Qed jiġi kwotat il-Purchase Value skont il-Gain/Loss Analysis ippreżentata) ekwivalenti għal 31,000 unit.

L-Ewwel Transazzjoni – Novembru 2010

Meta n-Norske gie mibjugħ lill-ilmentaturi għall-ewwel darba, dan inbiegħ ma' diversi investimenti oħrajn, fosthom UBS funds, direct bonds oħra, u anke bond portfolio. Din kienet l-ewwel darba li l-ilmentaturi għamlu investimenti mal-

provditur tas-servizz. Kumplessivament, dak iż-żmien l-ilmentaturi investew is-somma ta' kwazi mitt elf ewro. (fn. 6 Ibid.) Is-somma investita fin-Norske kienet ta' madwar €20,000 filwaqt li l-prezz li bih inxtara kien ta' €0.78.

Ir-rappreżentant tal-provditur qal li:

'Is-Sur Mercieca kien jinsisti jixtri bonds ta' kupun ta' aktar minn 6% p.a. bi prezz taħt il-mija biex b'hekk apparti l-imgħax għoli jittanta jikseb ukoll qligħ kapitali. Jekk kont nipproponi investment b'redditu iżgħar kien jgħidli biex insiblu investimenti b'imgħax ogħla. Din kienet il-linja gwida li kien tani il-klijent bi ftit eċċezjonijiet u baqa' jużaha sa meta falla l-ewwel bond.' (fn. 7 a fol. 106)

Ir-rappreżentant tal-provditur ikompli jispjega:

'Fit-tieni laqgħa mas-Sur Mercieca pprezentajtlu proposta ta' investment u fhemt lill-klijent ir-riskju relatat ma' kull investment. Iltqajt mas-Sur Mercieca kemm-il darba qabel ma ddecieda li jibda jinvesti magħna u b'hekk kelli opportunità tajba biex nifhem ir-risk profile tal-klijent u anke biex infehmu sewwa ir-riskji involuti f'kull investment.' (fn. 8 Ibid.)

Jidher ċar li l-provditur tas-servizz mexa max-xewqat tal-ilmentaturi, dan meta n-Norske kien joffri imgħax ta' aktar minn 6% u l-prezz li bih inxtara kien dak below par. Fuq kollox, dan huwa in linea ma' dak dokumentat fil-Client Fact Find minħabba li kien investment kategorizzat Medium/High, bil-profil tar-riskju tal-ilmentaturi jkun ukoll Medium/High.

Għaldaqstant, ma jistax jingħad li dak iż-żmien, in-Norske ma kienx addattat għall-ilmentaturi. Dan meta kien partikolarment offrut ma' firxa ta' investimenti oħra.

Barra minn hekk, ir-rappreżentant tal-provditur tas-servizz stqarr li hu u l-ilmentatur, peress li kien hu li jieħu ħsieb l-investimenti li kienu qed isiru f'ismu u f'isem martu, kienu ltaqgħu kemm-il darba qabel saru l-ewwel investimenti mal-istess provditur. Skont dak li ntqal mir-rappreżentant, jidher li l-ilmentatur lanqas kien kuntent b'dak li kien għe offrut lilu originarjament.

'Mill-proposta originali tiegħi is-Sur Mercieca pprefera li jinvesti porzjon ikbar mis-somma f'pożizzjonijiet ta' bonds diretti u ma riedx li jinvesti wisq fuq fondi minkejja li kont enfasizzajt li l-bonds diretti b'rendiment għoli kellhom riskji ferm ogħla minn dawn tal-aħħar.' (fn. 9 Ibid.)

Il-fatt li l-ilmentatur m'acċettax dak li għe offrut lilu mir-rappreżentant tal-provditur l-ewwel darba, huwa evidenza ċara li hu kien qed jagħmel il-verifiki jew dak li hu ħass li kien meħtieg b'referenza għal dak offrut lilu, u, għalhekk, kieku dak iż-żmien ħass li n-Norske ma kienx tajjeb għaċ-ċirkostanzi tiegħu, kien ikun hu stess, li jagħžel

li ma jaċċettax jew ma joqgħodx, għal darb'ohra, fuq il-parir mogħti lilu mir-rappreżentant.

Għalhekk, f'dan il-każ jidher ċar li dan l-ilment qed jitressaq biss għaliex kien hemm telf ta' flus u mhux għaliex kien hemm xi nuqqas min-naħa tal-provditur tas-servizz li għamillu l-investment in linea mal-profil u l-attitudni tar-riskju tiegħu.

Iżda, mhux l-istess jista' jingħad fil-każ tat-tieni transazzjoni.

It-Tieni Transazzjoni – Jannar 2015

It-tieni transazzjoni seħħet f'Jannar 2015, wara li l-andament tan-9.875% Notes: Takko Luxemborg 2 S.C.A: 2013 – 15.4.19, bond diretta li l-ilmentaturi kellhom fil-portafoll tagħhom, ma kienx wieħed pożittiv.

Ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz, li kienet qed tassisti lill-ilmentaturi dak iż-żmien, qalet:

'Wara li bigħejna lit-Takko, offrejtlu li jinvesti f'bond ohra – Norske li kellha l-prezz f'tit aktar minn 60 u kienet għadha kemm għamlet ristrutturar fil-kumpannija. Spjegajtlu r-riskji kollha li kien qed jieħu b'dawn il-flus, imma bit-tama li meta tagħlaq il-bond fi żmien sentejn jigbor parti mit-telf li għamel fuq il-bond Takko.' (fn. 10 A fol. 146)

Primarjament, din hija konferma mill-istess rappreżentanta li kienet hi li f'Jannar 2015 offriet lill-ilmentatur sabiex jerġa' jinvesti f'din il-bond.

F'dak il-perijodu, in-Norske kellha credit rating ta' CCC, u kif anke hu dokumentat fil-Client Review Form, (fn. 11 A fol. 146) in-Norske kienet għaddejja minn proċess ta' ristrutturar. Fil-fatt, il-prezz tal-bond, li skont ir-rappreżentanta kien f'tit aktar minn 60, flimkien mal-credit rating, juri biċ-ċar il-qagħda mwiegħra li kienet fiha l-kumpannija li qed toħroġ din il-bond.

Il-provditur tas-servizz kellu l-obbligu li jaġixxi 'honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients', (fn. 12 ISR – SLC 2.01) liema obbligu joħroġ mill-iStandard Licence Conditions. Iżda, il-provditur naqas milli jagħmel dan. Li tiġi rrakkomandata bond spekulattiva li f'dak il-mument kellha credit rating ta' CCC hija indikazzjoni ta' riskju sostanzjali u żgur li mhuwiex fl-aħjar interess tal-ilmentaturi.

*Il-provditur tas-servizz kellu d-dmir li jeżerċita attenzjoni partikolari meta jirrakkomanda alternattiva lill-ilmentaturi sabiex jirkupraw it-telf sostnut mill-bond Takko u mhux jissuġġerixxi din l-azzjoni li **jerġa' jinvesti** fin-Norske sabiex jirkupraw dan it-telf meta kienu diġà investiti fih u, għalhekk, ir-riskju ma ġiex mifrux.*

Għalkemm ir-rappreżentanta tal-provditur kellha l-obbligu li taġixxi fl-aħjar interess tal-klijent, dan ma kienx il-każ meta n-Norske reġa' ġie mibjugħ lill-ilmentaturi f'Jannar 2015 u, għaldaqstant, din it-tieni transazzjoni ma kellha qatt isseħħ.

Il-Getgoods u l-MT-Energie

Il-Getgoods u l-MT-Energie ġew mibjugħa lill-ilmentaturi f'Awwissu 2013, bl-ammont investit ikun ir-rikavat minn bond oħra, 7.375% Notes: LBG Capital No. 1 PLC: 2009 – 12.3.20 li huma kellhom. Dak iż-żmien, dawn iż-żewġ bonds, li t-tnejn li huma inxtraw bi prezz inqas minn dak par, kellhom credit rating ta' BBB- (fn. 13 A fol. 144) filwaqt li l-Product Risk Profile ġie kkategorizzat bħala Medium/High (fn. 14 lbid)

Irrizulta li, minn din il-bond tal-aħħar, li r-rikavat minnha kien ġie investit f'dawn iż-żewġ bonds ilmentati, l-ilmentaturi kienu għamlu qligħ kapitali ta' aktar minn elf ewro f'inqas minn sena.

Jekk tingħata ħarsa lejn dawn il-bonds ilmentati meta kkomparati mal-bond precedenti, jiġifieri l-LBG Capital, ma jistax jingħad li dawn il-bonds kellhom karatteristiċi, partikolarment, dawk relatati ma' riskju, li kienu daqstant differenti minn dik tal-aħħar.

Minkejja li l-kupun tal-bonds ilmentati kien f'tit ogħla, il-credit rating tal-LBG Capital kien BB, (fn. 15 A fol. 139) jiġifieri fit-territorju spekulattiv u, għalhekk, aktar dgħajjef minn tal-Getgoods u l-MT-Energie. Dan mingħajr ma wieħed isemmi l-fatt ukoll li fil-każ tal-LBG Capital, il-product risk profile, kien ukoll dak ta' Medium/High.

Barra minn hekk, tajjeb li jingħad ukoll li r-rikavat mill-LBG Capital ġie investit f'żewġ bonds differenti u, għaldaqstant, sar investiment aktar diversifikat. Dan minħabba li dak l-ammont li kien investit f'bond waħda, u li minnu l-ilmentaturi għamlu qligħ kapitali f'inqas minn sena, reġa' ġie investit f'żewġ bonds separati u, għalhekk, ir-riskju li għalih l-ilmentaturi kienu esposti kien ukoll aktar mifruż.

Bħal LBG Capital, kien hemm drabi oħra fejn l-ilmentaturi kellhom bonds diretti li kumplessivament kienu aktar riskjużi minn dawn iż-żewġ bonds ilmentati. Id-diversi investimenti li ġew mibjugħa lill-ilmentaturi lejn l-aħħar tal-2012 u tul l-2013 qabel l-investiment fil-Getgoods u l-MT-Energie, kienu kollha non-investment grade u ta' natura spekulattiva.

Kien hemm anke bonds li kellhom l-aktar credit rating dgħajjef taħt il-kategorija non-investment grade. Minkejja li qabel l-investimenti ilmentati, l-ilmentaturi kellhom bonds b'kupun inqas, dan ma jxjejnix il-fatt li l-bonds ma kinux xorta waħda

b'riskju elevat, għax ċertament li bond b'kupun ta', pereżempju, 6.875%, ma tistax titqies li għandha riskju baxx.

Barra minn hekk, il-maġġoranza tal-investimenti li l-ilmentaturi kellhom kienu kollha f'bonds diretti li jistgħu jitqiesu aktar riskjużi minn, pereżempju, bil-limitazzjonijiet kollha tiegħu, bond portfolio. L-għan tal-ilmentaturi kien ċar – investment b'imgħax ogħla minn 6% filwaqt li jinxtrow below par għal gwadann kapitali. Jirrizulta biċ-ċar li l-ilmentaturi baqgħu jużaw l-istess strategija ta' investment sa ma garrbu l-ewwel telf li, eventwalment, wassalhom biex iressqu dan l-ilment.

Il-maġġor parti tal-bonds li l-ilmentaturi kellhom iffurmaw portafoll li żgur ma kienx low risk, fejn anke jista' jingħad li kienu in linea mal-mod kif l-attitudni tar-riskju tal-ilmentaturi ġiet ikklassifikata a bażi tal-kontenut tal-Client Fact Find, li hi dik ta' Medium/High. Fi ftit kliem, l-ilmentaturi kellhom bonds ta' riskju elevat fil-portafoll tagħhom.

Għaldaqstant, ma jistax jingħad li l-Getgoods u l-MT-Energie ma kinux suitable għalihom.

Konkluzjoni

Fil-ilment originali tagħhom, l-ilmentaturi indikaw li huma ma kinux jifhmu fl-investimenti u l-interess tagħhom kien li jkollhom imgħax sabiex jgħinjom mal-pensjoni li kienu jirċievu. Indikaw ukoll li huma dejjem riedu investment bi dħul normali u, fil-fatt, irċeview l-imgħax normali għal numru ta' xhur.

L-ilment tagħhom kien, fost oħrajn, iffokat fuq il-fatt li investment li huma kellhom kien sejjer tajjeb u seta' jinbiegħ u, eventwalment, jinxtrow oħrajn bi qligħ għalihom. Dan b'referenza għall-investimenti li, mbaġħad, saru fil-Getgoods u l-MT-Energie.

B'referenza għal dawn il-bonds l-ilmentatur indika, forst oħrajn, li:

'Jien ngħid li l-kumpanniji li minnhom ingibdu l-flus biex jinvestuhom f'dawn il-prodotti kont kuntent bihom. Ma kellix għalfejn nibdilhom. Naqbel li fil-mument li kien sar il-bdil minn prodott għall-ieħor jien kont naqbel, imma ma kontx naf li se jiġu investiti f'kumpanniji li ftit wara jfallu.' (fn. 16 A fol. 98)

Kien l-ilmentatur innfis li kkonferma li ma kinitx it-transazzjoni mil-LBG Capital għall-Getgoods u l-MT-Energie l-unika waħda li seħħet sabiex jiġi rrealizzat il-qligħ kapitali.

Apparti l-imgħaxijiet, l-għan tal-ilmentaturi kien il-qligħ kapitali. Il-Gain/Loss Analysis (fn. 17 A fol. 112) turi biċ-ċar li l-maġġor parti tal-investimenti li l-

ilmentaturi kellhom, ma nżammux sad-data tal-maturità, filwaqt li apparti l-kupuni riċevuti, l-ilmentaturi għamlu ukoll qligħ kapitali.

Għaldaqstant, fil-bejgħ tal-LBG Capital u l-investment tar-rikavat fil-Getgoods u l-MT-Energie, li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment, ma jirriżulta li sar xejn ħażin min-naħa tal-provditur tas-servizz. Dan, partikolarment, meta dawn il-bonds tal-aħħar kienu inqas riskjuzi mill-bond preċedenti filwaqt li investimenti oħrajn li huma kellhom kienu aktar riskjuzi mill-Getgoods u l-MT-Energie. Għalhekk, ma jistax jingħad li dawn iż-żewġ bonds ma kinux addattati għalihom.

Fuq kollox, l-investimenti li saru tul ir-relazzjoni tal-ilmentaturi mal-provditur tas-servizz mhumiex investimenti ta' persuna kawta li ma kienet lesta tidhol għall-ebda riskju u riedet biss iżżid id-dħul mal-pensjoni.

Fil-każ tan-Norske, tajjeb li jingħad li l-ilmentaturi naqsu milli jindikaw ir-raġunijiet għalfejn l-investment fin-Norske ma kellux jinbiegħ lilhom, partikolarment, fil-każ tal-ewwel transazzjoni li seħħet fl-2010.

Fir-rigward ta' din it-transazzjoni, kif digà ntqal, huwa evidenti li l-provditur tas-servizz mexa max-xewqat tal-ilmentaturi meta offriehom in-Norske flimkien ma' investimenti oħra.

Dan għaliex in-Norske kien joffri imgħax ta' aktar minn 6% u l-prezz li bih inxtara kien dak below par. Ir-riskju tal-bond kien ukoll ikklassifikat bħala Medium/High, dan in linea mal-mod kif l-ilmentaturi ġew ikkategorizzati fil-Client Fact Find. (fn. 18 A fol. 114)

Barra minn hekk, tul iż-żmien li l-ilmentaturi damu investiti fin-Norske, laħqu ukoll l-għan tal-investment tagħhom għax irċevew il-kupuni. Fuq kollox, l-ilmentatur kien konxju tat-transazzjonijiet li kienu ser iseħħu dak iż-żmien peress li hu kien iltaqa' diversi drabi u ddiskuta l-istess transazzjonijiet mar-rappreżentant tal-provditur tas-servizz.

Mill-banda l-oħra, ċertament li t-tieni transazzjoni fin-Norske, dik ta' Jannar 2015, ma kellhiex isseħħ. Irrispettivament mill-għarfien u l-esperjenza tal-ilmentaturi, huwa inaċċettabbli li l-provditur tas-servizz jispekula b'mod li tiġi mibjugħa bond bi credit rating ta' CCC, u li kienet għaddeja minn ristrutturar sabiex jiġi irkuprat telf li l-istess ilmentaturi kienu ġarrbu minn bonds oħra li huma kellhom. Dan meta ukoll, minħabba li l-ilmentaturi kienu digà investiti fin-Norske, b'somma li mhix żgħira, ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz għażlet li iżżid ir-riskju li l-ilmentaturi kienu digà esposti għalih.

Għaldaqstant, minhabba li ġie konkluz li din it-tieni transazzjoni fin-Norske ma kellha qatt isseħħ, dan l-ilment huwa parzjalment milqugh.

Għal dawn ir-raġunijiet in kwantu l-ilment dwar l-ewwel transazzjoni fin-Norske u l-investment fil-Getgoods u l-MT-Energie qed jiġi miċħud filwaqt li dwar it-tieni transazzjoni fin-Norske, l-Arbitru jiddeċiedi li ma kienx ġust, ekwu u raġonevoli li dan isir u, għalhekk, ser jagħti kumpens lill-ilmentaturi kif ġej.

Kumpens

A bażi tal-Confirmation of Purchase (fn. 19 A fol. 24) ipprezentata f'Jannar 2015, l-ammont maħruġ mill-ilmentaturi għall-investment fin-Norske kien dak ta' €4,757.93, ekwivalenti għal 7,000 unit.

F'Nota ta' Kjarifika, (fn. 20 A fol. 167) il-provditur tas-servizz indika li minn dan l-ammont, tħallas kupun ta' 7% fuq is-7,000 unit investiti fit-tieni transazzjoni (dik tal-2015) darba biss, li kien jammonta għal €490.

Għaldaqstant, mill-ammont ta' €4,757.93 għandu jiġi mnaqqas il-kupun ta' €490 u, għalhekk, l-ilmentaturi huma intitolati għal kumpens ta' €4,267.93

L-Appell

6. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-2 ta' Mejju, 2019, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tirrifirma d-deċiżjoni appellata billi ma tiġi ordnata l-ebda rifużjoni jew kumpens lill-appellati, filwaqt li tilqa' l-appell tagħha u tiċhad it-talbiet kollha tal-appellati, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontribom. Tgħid li l-aggravju tagħha huwa li fiż-żmien li fih sar l-akkwist tan-Norske mill-appellati, id-diversi fatturi kienu jindikaw li dan il-bond kien ser jirkupra u għalhekk ġie offrut lilhom *in bona fede* mis-soċjetà appellanta.

7. L-appellati wieġbu fid-19 ta' Jannar, 2021 fejn talbu sabiex din il-Qorti jogħgobha tiċhad l-appell tas-soċjetà appellanta u tikkonferma d-deċiżjoni appellata, bl-ispejjeż kontra l-istess soċjetà appellanta.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju tas-soċjetà appellanta fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Arbitru fid-deċiżjoni appellata, u tas-sottomissjonijiet magħmula mill-appellati fir-risposta tagħhom.

9. Is-soċjetà appellanta filwaqt li tispjega li l-appell tagħha huwa limitat għall-kundanna tal-ħlas tas-somma ta' €4,276.00 li jirrappreżenta t-telf imgarrab mill-appellati wara li huma kienu investew fin-*Norske*, tgħid li dan il-*bond* fiż-żmien tal-akkwist kellu *credit rating* ta' CCC minn S&P, jiġifieri kien iġib miegħu ċertu riskju, u kellu imgħax relattivament għoli. Izda kien hemm diversi fatturi li kienu jindikaw li dan il-*bond* kien ser jirkupra u kien proprju għalhekk li gie offrut b'mod onest u *in bona fede* lill-appellati. Tirrileva li l-appellati kellhom profil ta' riskju li kien *medium/high*, u mill-esperjenza kienu jafu li l-*bonds* kienu jgħorru ċertu riskju. Huma kienu saħansitra jafu bir-riskju ta' *bond b'rating* ta' CCC. Dan għarfu wkoll l-Arbitru meta ċaħad it-talba tagħhom fuq telf li kienu għarbu fuq investimenti oħra. Is-soċjetà appellanta tkompli tispjega li s-servizz li l-appellati kienu talbu mingħandha kien dak ta' *Investment Advice*. Tgħid li mhux minnu li meta seħħet it-transazzjoni, in-*Norske* kienet għaddejja minn proċedura ta' ristrutturar, u tinsisti li dan fil-fatt kien digà seħħ u kien ta' suċċess tant li sitt xhur wara li l-appellati għamlu l-investment fin-*Norske*, il-valur tiegħu żdied għal aktar minn 71% u l-iżvalutar fil-fatt seħħ aktar minn sitt xhur wara tali investment, għal raġunijiet li ma setgħetx tkun taf bihom fiż-żmien li ngħata l-parir. Is-soċjetà appellanta tirrileva wkoll raġuni oħra għalfejn l-appellati kienu jafu bir-riskju, u dan

proprju għaliex iffirmaw il-*Client Review Form* fil-15 ta' Jannar, 2015. Fil-fehma tas-soċjetà appellanta, fil-każ odjern ma kienx gie ppruvat mill-appellati kif kienu tenuti li jagħmlu, li l-allegat telf seħħ tort tagħha. Issostni li kien jirriżulta biċ-ċar mill-provi li l-prodott kien stabbli fil-ħin li sar l-investment u tissottometti li l-investimenti finanzjarji huma soġġetti għal *market risk, issuer risk* u ħafna elementi varjabbli li huma barra mill-kontroll tagħha.

10. L-appellati jilqgħu billi jissottomettu li kienet proprju s-soċjetà appellanta li tathom il-parir b'mod negligenti sabiex jinvestu fin-*Norske* meta din kienet qed taffaċċja diversi diffikultajiet finanzjarji, tant hu hekk li fl-2013 il-kumpannija kienet diġà giet skreditata minn *Moody's* billi ingħatat *outlook* negattiv. Barra minn hekk ir-*rating* tal-*bond* kien CCC, li kien jindika riskju sostanzjali. Għalhekk huma sostnew li hekk kif huma kienu għadhom kif tilfu somma ta' flus f'*bonds* oħra, dan l-investment ma kienx fl-aħjar interess tagħhom u għalhekk il-parir tas-soċjetà appellanta ma kienx wieħed idoneju, professjonali u etiku, filwaqt li l-appellati kellhom kull fiduċja fiha.

11. Il-Qorti tqis li d-deċiżjoni appellata hija waħda tajba. L-Arbitru qies li t-tieni transazzjoni tan-*Norske* li hija mertu tal-appell odjern, seħħet f'Jannar tas-sena 2015, jgħifieri wara li investment ieħor minn tagħhom konsistenti f'*bond* diretta ma kienx sejjer tajjeb.² L-Arbitru osserva dak li qalet ir-rappreżentanta tas-soċjetà appellanta, li kienet assistiet lill-appellati, li kienet hi li f'Jannar 2015 offriet l-investment fin-*Norske*.³ Izda l-Arbitru osserva wkoll li dak iż-żmien il-*bond* kellu *credit rating* ta' CCC⁴, u kif jirriżulta mill-*Client*

---

² Ara *affidavit* a fol. 111 u *Client Review Form* a fol. 146.

³ Ara *affidavit* *ibid.* fejn qalet "Wara li bieghnejna t-Takko, offretli li jinvesti f'*bond* oħra – *Norske* ...".

⁴ Ara *Client Review Form* *supra*.

*Review Form*⁵, din is-soċjetà kienet għaddejja minn proċess ta' ristrutturar. L-Arbitru jirriveva li l-qagħda mwegħra li kienet fiha din is-soċjetà kienet riflessa fil-prezz tal-*bond*, li skont l-imsemmija rappreżentanta kien ta' ftit aktar minn 60⁶, u anki fil-*credit rating*. Għalhekk fil-fehma tal-Arbitru, is-soċjetà appellanta kienet naqset mill-obbligu tagħha li taġixxi skont l-*Standard Licence Conditions*, jiġifieri '*honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients*', għaliex proprju giet rakkomandata *bond* spekulattiva fiż-żmien meta kellha *credit rating* CCC indikat ta' riskju sostanzjali u għalhekk mhux fl-interess tal-appellati. L-Arbitru qal li s-soċjetà appellanta hawn kellha d-dmir li tuża attenzjoni partikolari meta rakkomandat alternattiva lill-appellati sabiex b'hekk huma setgħu jirkupraw it-telf mill-investment ta' qablu, iżda ċertament mhux li jerggħu jinvestu f'*bond* fejn diġà kellhom investment sostanzjali u b'hekk ir-riskju tagħhom ma nferixx. Fil-fehma tal-Arbitru, ir-rappreżentanta tas-soċjetà appellanta kienet għażlet li żżid ir-riskju tal-appellati u din it-tieni transazzjoni ma kellhiex isseħħ. Dan irrispettivament mill-għarfien u l-esperjenza tal-appellati.

12. Il-Qorti tikkondividi pjenament il-konklużjonijiet tal-Arbitru u tagħmel tagħha l-konsiderazzjonijiet mirquma tiegħu. Il-parir li l-appellati ngħataw mir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta, jirriżulta bla ebda dubju li ma kienx wieħed xieraq, u dan il-Qorti tgħidu mhux għaliex biss iż-żmien kien xhieda ta' dan, imma primarjament għaliex il-fatturi kollha riżultanti fiż-żmien li ngħata l-parir kienu juru li l-investment ma kienx wieħed tajjeb. Kif qal l-Arbitru, il-*credit rating* CCC u l-andament kummerċjali tal-kumpannija li ħarġet il-*bond*

---

⁵ A fol. 146.

⁶ Ara *affidavit supra*.

inkwistjoni kif rifliss fil-prezz tal-*bond* innifsu, ma kinux jawguraw tajjeb. Kuntarjament għal dak li qiegħda ssostni s-socjetà appellanta, l-fatturi rilevanti kienu jindikaw qagħda negattiva u għalhekk prospetti xejn tajbin għall-*bond* fejn l-appellati ġew imħajra jinvestu flushom. Tenut kont ukoll tal-fatt li l-appellati digà kellhom investimenti oħra f'dan il-*bond* u li huma xtaqu jerġgħu jinvestu dawk il-flus li huma rnexxielhom jirkupraw mill-*bond* "Takko" li kienet marret ħazin, il-parir tar-rappreżentata tas-socjetà appellanta ma jistax jitqies li kien wieħed għaqli, maħsub sew u mogħti fl-aħjar interess tal-klijenti. Kif sewwa jagħraf l-Arbitru, dan kollu sar bi ksur tar-regolament 2.01 tal-*Standard Licence Conditions*. Il-Qorti fl-aħħar nett tosserva wkoll li, b'kuntrast mal-pariri li ngħataw mir-rappreżentant ta' qabilha Alan Agius⁷, il-parir tagħha għal investment ġdid ingħata b'suggeriment ewlieni tan-*Norske*, meta l-appellat kellu ċertu għarfien, għalkemm forsi pjuttost limitat, dwar l-investimenti u kien saħansitra mhux dejjem joqgħod fuq il-parir li jingħatalu mis-socjetà appellanta. L-Arbitru stess għaraf dan kollu fir-rigward tal-ewwel transazzjoni li seħħet f'Novembru tas-sena 2010, meta qal:

*"Il-fatt li l-ilmentatur m'acċettax dak li ġie offrut lilu mir-rappreżentant tal-provditur l-ewwel darba, huwa evidenza ċara li hu kien qed jagħmel il-verifiki jew dak li hu ħass li kien meħtieġ b'referenza għal dak offrut lilu, u, għalhekk, kieku dak iż-żmien ħass li n-*Norske* ma kienx tajjeb għaċ-ċirkostanzi tiegħu, kien ikun hu stess, li jagħzel li ma jaċċettax jew ma joqgħodx, għal darb'oħra, fuq il-parir mogħti lilu mir-rappreżentant".*

13. Għaldaqstant din il-Qorti ssib li l-aggravju tas-socjetà appellanta mhux ġustifikat, u tiċħdu.

---

⁷ Ara *Client Review Forms* a fol. 139 sa 144.

Decide

Għar-raġunijiet premissi, il-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tas-soċjetà appellanta billi tiċċdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż marbuta mal-proċeduri quddiem l-Arbitru għandhom jibqgħu kif deċiżi, u dawk ta' din l-istanza għandhom jithallsu wkoll mis-soċjetà appellanta.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**